

TÓTH CSABA

professor emeritus
Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar
Urológiai Klinika
tothcsaba1940@gmail.com

50 ÉVES A DEBRECENI UROLÓGIAI KLINIKA*

Jelentős ünnepi esemény volt a debreceni Urológiai Klinika történetében a 2024. május 10-én rendezett jubileumi előadás-sorozat. A Debreceni Tisza István Tudományegyetem Orvosi Fakultásán az urológiai betegeket kezdetben, 1921-től, a Hüttl Tivadar által vezetett Sebészeti Klinikán látták el. 1958-ban önálló urológiai osztály és járóbeteg szakrendelés kezdte meg működését a Sebészeti Klinikán, majd 1972-ben már a II. sz. Sebészeti Klinikán, a jelenlegi helyére költözött az urológiai ellátórendszer. Az önálló Urológiai Klinika 1974. július 1-én alakult meg Kelenhegyi Márton vezetésével. 1979-ben Pintér József lett a klinika igazgatója, majd 1995-ben Tóth Csaba kapott kinevezést az Urológiai Klinika igazgatására. Tóth Csaba professzor számos feltárásos és endoszkópos urológiai sebészeti eljárást vezetett be, iskolateremtő, számos hazai és nemzetközi szinten is elismert urológus mentora volt, nagy hangsúlyt fektetett a tudományos igényességre. Őt követően 2006 óta Flaskó Tibor docens vezeti a klinikát, aki továbbfejlesztette a laparoszkópos tevékenységet. A korábbi Kenézy Gyula kórház Urológiai Osztályát 2022-ben integrálták az Urológiai Klinika szervezetébe.

Kulcsszavak: sebészeti klinika, önállóvá válás, klinikaigazgatók, Tóth Csaba, az iskolaalapító, Flaskó Tibor, integrálás

50 YEARS OF THE UROLOGY CLINIC IN DEBRECEN. A significant milestone in the history of the Urology Clinic in Debrecen was celebrated with a jubilee lecture series held on May 10, 2024. Urological patients were initially treated from 1921 at the Faculty of Medicine of the István Tisza University of Debrecen, within

* A 2024. május 10-én rendezett jubileumi előadás-sorozat keretében a Klinikai Központ elnöke, Szabó Zoltán professzor a klinika történetének fontos állomásait idézte fel. Kossa György a Gróf Tisza István Debreceni Egyetemért Alapítvány kuratóriumi elnöke az intézmény egésze nevében méltatta a klinika tevékenységét. Papp László, Debrecen polgármestere az Urológiai Klinika úttörő szerepéről és az infrastruktúra fokozatos fejlesztéséről beszélt. Mátyus László, az Általános Orvostudományi Kar dékánja köszöntőjében felhívta a figyelmet a klinika a magas színvonalú betegellátása mellett a szakemberek jelentős tudományos tevékenységére. A klinika és a tanszék jövőjét nagymértékben meghatározó Tóth Csaba professzor tekintette át a klinika történetét, és ezen belül a vezetése ideje alatt hosszú távra kiható történeteket. Flaskó Tibor klinikaigazgató összefoglalta a klinika széles körű műteti, oktató és tudományos munkáját.

Beérkezett 2024. 06. 15.

Közlésre elfogadva 2024. 08. 15.

Copyright GERUNDIUM

the Surgical Clinic led by Tivadar Hüttl. In 1958, an independent urology department and outpatient clinic began operations within the Surgical Clinic, and in 1972, the urology care system was relocated to the II. Surgical Clinic at its current location. The independent Urology Clinic was officially established on July 1, 1974, under the leadership of Márton Kelenhegyi. In 1979, József Pintér became the clinic's director, followed by Csaba Tóth in 1995. Professor Tóth introduced numerous open and endoscopic urological surgical procedures, was a founding figure in the field, mentored many renowned urologists both nationally and internationally, and placed strong emphasis on scientific rigor. Since 2006, the clinic has been led by Associate Professor Tibor Flaskó, who has further developed laparoscopic procedures. In 2022, the former Urology Department of Kenézy Gyula Hospital was integrated into the structure of the Urology Clinic.

Keywords: surgical clinic, independence, clinic directors, Csaba Tóth as a school founder, Tibor Flaskó, integration

Előzmények

A Debreceni Tisza István Tudományegyetem Orvosi Fakultásán az urológia kibontakozása 1921-ben kezdődött a Hüttl Tivadar, majd Loessl János sebészprofesszorok vezette Sebészeti Klinikán, majd Szelecky Gyula sebészprofesszor mellett munkálkodó kiváló szakemberek – Backer István, Jáki Gyula, Görög Pál György, Noszkay Aurél és Gombkötő Béla – fejlesztették tovább. 1954-től vált önálló tantárggyá az urológia, 1958-tól vált kötelezővé az urológia szigorlat.

1958–1974 között ugyan működött már 35 ágyas urológiai osztály az I. sz. Sebészeti Klinikán, de mégsem volt önálló tanszék. Orvosai Kelenhegyi Márton vezetésével dolgoztak, látták el az egyre növekvő számú urológiai betegforgalmat. Munkatársai voltak: Mohácsi László, Uzvölgyi Ferenc, Takács Tibor, Molnár László, Horváth Győző, Soltész István, Kocsis István, Mándi István, Szabó Zoltán, Lente István, Gyöngyössy Gábor, Tompa Gyula, Veres Olívia. Már ebben az időben is, a kis ágylétszámú osztály igyekezett megfelelni a gyógyítás, az oktatás, a szakorvosképzés feladatainak. Korszerű gyógyító munkájuk az empirikus tudományos vizsgálódások irányát is meghatározta.

Korszerű diagnosztikus eljárásokat honosítottak meg: áttekintő és szelektív *angiographia*, *cavographia* vesedaganatok esetén; *pelvicus angiographia*, kettős kontraszt *parieto-cystographia* húghólyagdaganatok esetén; *perinealis* tűbiopszia prosztaták gyanúja esetén; kristályoptikai vizsgálatok (KLTE kémiai laboratóriumban Szabó Éva); Astrup-vérgházanalízis. Korszerű terápiás eljárásaik: *transurethralis* reszekciók bevezetése (Mohácsi 1963); uréterpótlás vékonybéllel (Mohácsi); húgycső rekonstrukciós műtétek (Horváth–Kocsis); Zeiss-hurokkal történő uréterkő-eltávolítás (Kelenhegyi–Soltész); *arterio-venosus* fisztula készítése krónikus művesekezeléshez (Soltész–Szabó Zoltán); *urogenitális tuberculosis* konzervatív és műtéti kezelése. Tudományos munkaprofilok: a *pyelonephritis pathomechanismus*ának és gyógykezelésének kísérletes vizsgálata; prokain és antibiotikumok additív és szinergikus hatása (Kelenhegyi kandidátusi értekezés); együttmű-

ködés a Gyógyszertani Intézettel; uréterpótlás kirekesztett redukált felszínű vékonybéllel (Mohácsi, kandidátusi értekezés); a vesekőképződés okának és megelőzésének kutatása (Soltész-Szabó Éva a KLTE Szervetlen Kémiai és Ásványtani Intézetében); vesetranszplantáció állatokban (Szabó Zoltán) a Műtéttani Intézettel közösen.

Megalakul az Urológiai Klinika

Az általános sebészetből lassanként leváló urológia szakág 1974-ben vált önállóvá azzal, hogy a II. sz. Sebészeti Klinika helyén mint Urológiai Klinika megkezdte működését.

1. kép. Az Urológiai Klinika és Tanszék épülete

2. kép. Prof. dr. Kelenhegyi Márton

1974–1978 között a már egyetemi tanárrá kinevezett Kelenhegyi Márton professzor vezetésével, az új körülmények között, kibővült anyagi és személyi feltételekkel fejlődött tovább az urológia. A 60 ágyas klinikán 12 orvos gyógyított és oktatott. Az eddig gyakorolt profilokat tovább folytatták, újakat indítottak. A munkatársak közül néhányan eltávoztak, helyettük újak jöttek: Erdei Edit, Takács István, Kéry Sándor, Varga Attila, Mihály Tibor.

Kiemelt szakmai feladatok: vesekövesség okainak és lehetőségeinek kutatása (Soltész); transz-uretrális műtétek továbbfejlesztése (Soltész–Szabó Zoltán); gyermekurologiai ellátás megszervezése (Kocsis–Varga); spermatoológia (Kocsis–Kéry).

Felmerült a vesetranszplantáció megszervezése, ennek első lépéseként Soltész Istvánt németországi tanulmányútra küldték.

Kelenhegyi professzor terveit 1978-ban bekövetkezett tragikus halála miatt nem valósíthatta meg. Kelenhegyi Márton professzor után 1978–1979-ben Tompa Gyula volt a megbízott igazgató.

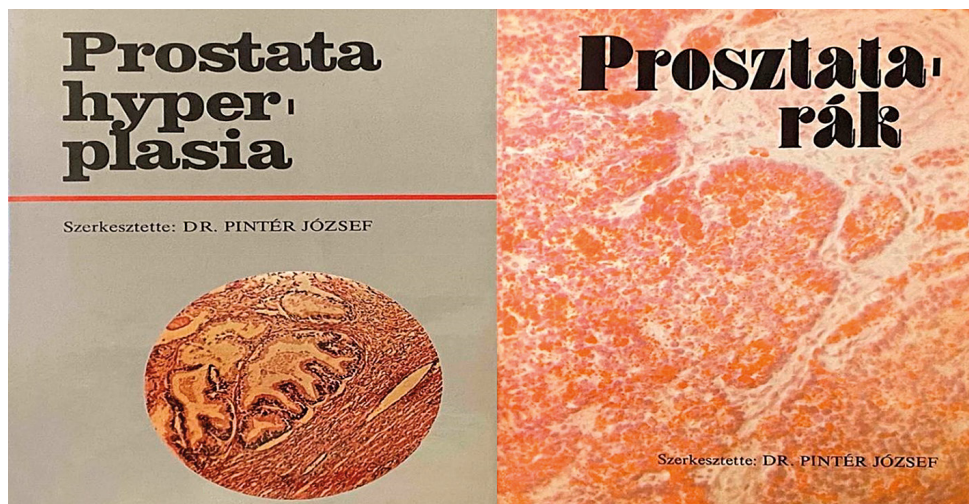
Pintér József professzor klinikaigazgatói időszaka

3. kép. Prof. dr. Pintér József

Pintér Józsefet, az MTA doktorát 1979-ben nevezték ki az Urológiai Klinika igazgató egyetemi tanárává. Új munkatársakat hozott előző munkahelyéről, a Miskolci Megyei Kórházból (Szokoly Viktor PhD, Fehér József Miklós PhD). A régiek közül sokan eltávoztak a klinikáról.

A klinika munkássága több területen nyilvánult meg: a radikális tumorsebészet bevezetése (radikális *tumor nephrectomia*, Pintér József); vese üregrendszeri tárgulatok terápiája (Szokoly Viktor), *cystectomy* utáni vizelet deviáció (Varga Attila); uro-tbc korszerű kezelése (Soltész István); here-tumorkok korszerű kezelése (Fehér József Miklós); vesemegtartásra irányuló lehetőségek (Szabó Zoltán); intraoperatív ultrahang diagnosztika (Berényi Pál). 1987-ben bevezették a *percutan* vesekő-eltávolítást (Böszörményi-Nagy Géza), 1992-től az *extracorporalis* vesekőzúzást mobil készülékkel. Pintér professzor lett az Urológiai Szakmai Kollégium

4. kép. Az említett kötetek címlapja

elnöke, a *Magyar Urológia* folyóirat főszerkesztője. A Magyar Urológusok Társaságának 1979-ben és 1983-ban rendezett konferenciákon elhangzott előadásokat a *Prostata hyperplasia* (Alföldi Nyomda, Debrecen, 1980) és *Prosztatárak* (Alföldi Nyomda, Debrecen, 1984) című, a 4. képen látható könyvekben jelentette meg. Az egyik fő feladat a vese-transzplantáció megszervezése volt, de ez később az I. sz. Sebészeti Klinikán került megvalósításra.

1995. július 1-től rektori (Gergely Lajos, Módis László) meghívásra Tóth Csaba professzor az MTA doktora lett a klinika igazgató egyetemi tanára.

Tóth Csaba professzor vezetői és szakmai munkássága

Bugyi István sebészprofesszor kiemelkedő sebészi és urológusi iskoláján közel két évtizeden át nevelkedtem. Klinikaigazgatói éveim alatt az Egyetem vezetésének (Muszbek László, Fésüs László, Paragh György) támogatásával átalakítottam a klinika épületét és berendezését (légkondicionált zsilipelt műtők, új műtőasztalok, új műtőlámpák, C-karos rtg.-készülék, új *endoscopes* készletek, lézer, új altatógépek, kétágyas kórtermek vizes-

5. kép. Prof. dr. Tóth Csaba

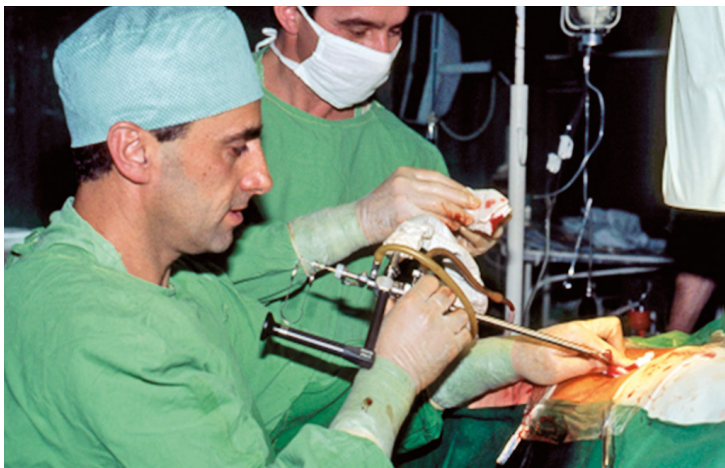
blokkal és személyes szekrényekkel, kezelőhelyiségek, telepített *extracorporalis* vesekőzúzó berendezés, uroflowmetriás és urodinamiás berendezés, műtőasztalt is szállító felvonó, ExMI). Megindítottam a korszerű andrológiát (Szűcs Miklós) és az *urodynamia*t (Lőrincz László). Jól felszerelt helyi laboratóriumot létesíttettem egészségügyi főiskolát végzett orvosdiagnosztika laboratóriumi analitikussal (Jarkó Zsuzsa).

A hagyományos operációk mellett új műtéteket vezettem be, a magammal hozott sebészi szemlélettel és technikával. A vesekövek eltávolítására a hazánkban és a kelet-európai országokban elsőként megvalósított¹ és rendszeresen gyakorolt *percutan nephrolithotomiát* és *ureteroscopes* kőeltávolítást mindennapos eljárássá tettem, munkatársaimmal elsajátítottam. 1984–2024 között tízezernél több beteget „nem vágtunk félbe” vesekő-eltávolítás miatt, hanem 1 cm-es lyukon keresztül nefroszkóppal operáltunk (a 6. kép egy ilyen műtét közben készült).

Endopyelotomia, mini *percutan nephrolithotomia*, *litholapaxia* húgyhólyagból, *percutan* direkt *ureterolithotomia*, *percutan nephropexia*, *ostiolitholapaxia*, mind felnőttekben, mind gyermekekben, egyaránt rendszeres tevékenységünkbe vált; a tízezren felüli sikeres beavatkozásunk egyedülálló. Gyermekek endoszkópos kőeltávolítása (vese-, üréter-, húgyhólyagkő) hazánkban éveken át csak klinikánkon történt. A műtétek tanulmányozására keletről is, nyugatról is, az USA-ból is, Japánból is jöttek klinikánkra

¹ Tóth Csaba Szentes, 1984. TÓTH Csaba, *Endoszkópos vesekősebészet* (Medicina Könyvkiadó: Budapest 1987); *Urológia (egyetemi tankönyv)*, szerk. TÓTH Csaba (Medicina Könyvkiadó: Budapest, 2005).

megfigyelni tevékenységünket. Több ország még több klinikájára meghívtak bemutató műtétek végzésére (Arad, Nagyvárad, Marosvásárhely, Székelyudvarhely, Bukarest, Graz, Leoben, Olmüic, Budapest, Pécs, Szeged, Gyula, Székesfehérvár, Dombóvár). Jemenben (Sana'a) is, Pakisztánban (Sadikabad) is bevezettem a *percutan* műtéteket, ahol az itt látható angol nyelvű könyvünk jelent meg, és 15 ezer példányban talált gazdára.²

6. kép. Nefroszkópos operáció

A feltárasos műtétekben rendszeres lett a veserezekció, az általam módosított hidroelectomia (ld. *Der Chirurg*, 50, 579–580, 1979), a radicalis perinealis prostatectomia (668 beteg), a Lidszkij-Millin-féle *retropubicus prostatectomia*.

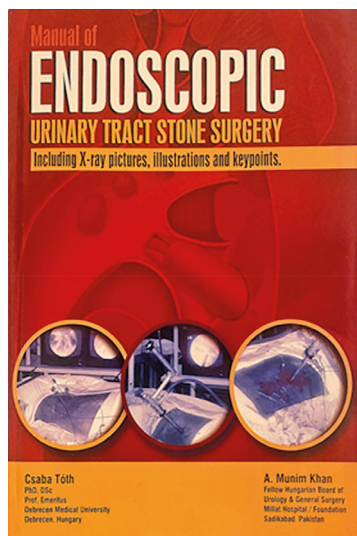
A klinikán „örökölt” urológus munkatársak: Soltész István, Szokoly Viktor PhD, Varga Attila PhD, Fehér József Miklós PhD, Nagy Attila PhD, Böszörményi-Nagy Géza, Berényi Pál, Flaskó Tibor, Lőrinc László, Kocsis István jun., Szűcs Miklós, Tóth György, Kéry Sándor, Reszegi László. Csernyánszky Iván és Nagy Judit vezette a rtg.-részleget. Fokozatosan sikerült a Bugyi István iskola sebészi alapelveit meghonosítani, ami a feltárasos operatív urológia elengedhetetlen része, és ezt kiegészítve az endourológiai műtétekkel, magas szintű, nemzetközileg is elismert, korszerű urológiai ellátást tudtunk biztosítani.

1999-re sikerült megvalósítani a klinikán az aneszteziológiai ellátást főállású szakorvosokkal (Orosz Livia, Kobzos Ilona, Csoba Emese), akik nélkül nem üzemelhet urológiai klinika.

Onkológiai ellátásunkat Onkoteammal közösen terveztük meg (műtét, sugár-, kemoterápia). Szoros kapcsolatban működünk a Belgyógyászati Klinika Nephrológia tanszékével, Balla József professzorral és munkatársaival (Kárpáti István, Mátyus János,

² Csaba TÓTH and A. Munim KHAN, *Endoscopic urinary tract stone surgery*, Second Edition (Lahore, Pakistan: Creative Promotional Printers, 2015).

Újhelyi László). A *vena renalis*on és a *vena cava inferior*on át a szív jobb pitvarába benyúló vesetumor thrombus esetén hazánkban elsőként végeztük a radikális *nephrectomiát* a Szívsebészeti Klinikán Péterffy Árpád professzorral közösen 1999-ben, majd ezt több eset is követte. A Kísérletes Sebészeti Intézettel (később: Műtéttani Intézet) több témában is közös tevékenységünk alakult ki (Furka István, Mikó Irén, Németh Norbert).

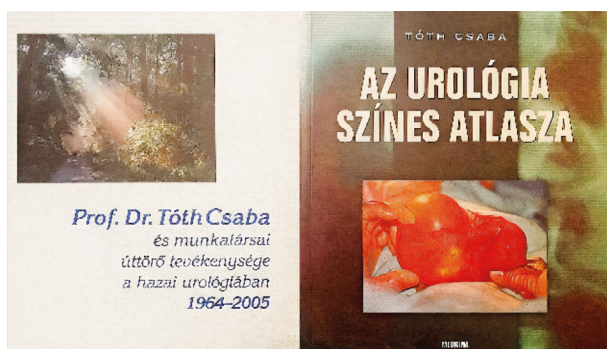
7. kép. A Pakisztánban megjelent szakkönyv

A szakdolgozók megbecsülését az a tény is tükrözi, hogy hét ápolónővérrel egészségügyi főiskolát végeztettem, majd őket vezetői munkakörben alkalmaztam tovább. Velük együtt 26 szakdolgozó több mint negyed század óta hűségesen dolgozik a klinikán.

Az oktatás területén is sikeres lett a klinika. Nagy hangsúlyt fektettem az előadásokra. Álláspontom az, hogy a medicinát csupán könyvekből nem lehet megtanulni. A tantermi előadásokon nem a tankönyvet kell felolvasni, hanem az alaptételeket saját, személyes, nagy gyakorlaton alapuló tapasztalatokkal kell vetítéssel bemutatni. Így elértük, hogy az előadásokon a hallgatók 80-90%-a rendszeresen megjelent, nagy részük figyelmesen jegyzetelt. A gyakorlatokat is igyekeztük érdekfeszítővé tenni, amiben lehetett, a hallgatókat tevőlegesen is bevontuk, életszerűen oktattunk. 2005-ben jelent meg „*Prof. Dr. Tóth Csaba és munkatársai úttörő tevékenysége*” című szemléltető album.³ *Endourológiai* jegyzet írásával, majd „*Az urológia színes atlasza*” képekre alapozott könyv⁴ megjelenítésével segítettem könnyebben megtanulni a gyógyításhoz legszükségesebb urológiai kórképeket.

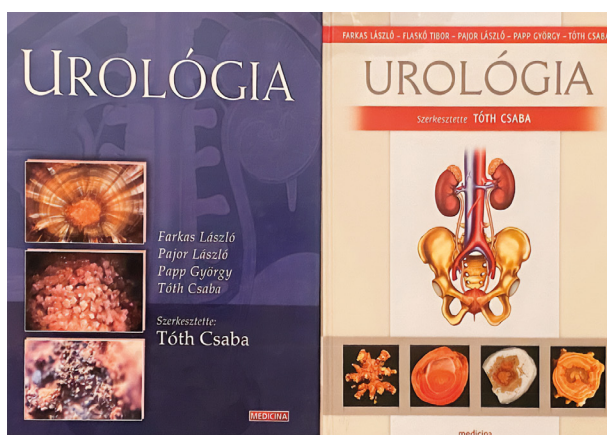
³ *Prof. Dr. Tóth Csaba és munkatársai úttörő tevékenysége a hazai urológiában 1964–2005* (Debrecen: Gigant Bt. – Center-Print Kft., 2005).

⁴ TÓTH Csaba, *Az urológia színes atlasza* (Budapest: Medicina Könyvkiadó Rt., 2001).

8. kép. Az említett szakkönyvek borítói

Szerkesztésemben két kiadást ért meg az *Urológia* egyetemi tankönyv. 2003-ban „Az év oktatója” kitüntető oklevelet vehettem át.

9. kép. A tankönyv két kiadásának borítója

Ami nemzetközi kapcsolatainkat illeti, megemlítendő, hogy a Magyar Urológusok Társasága elnöki periódusom (1994–1997) lejártá után a Közép-Európai Urológus Társaság társelnökének választottak meg Münchenben 1998-ban. A *European Board of Urology* 1995-ös szimpóziумát Debrecenben tartottuk. A Kitzbüheli Urológus napokon (Herbert Lipsky) 10 éven át rendszeres meghívott voltam, többször előadást is tartottam. Klinikánkat több hazai (Romics Imre, Nyirády Péter, Juhász István) és külföldi szakember kereste fel, közös műtéteket végeztünk, illetve előadásokat tartottak (Alfons Hofstetter/München, Gabriel Haas/Syracuse-USA, El-Gabroun/Líbia, Osman/Líbia, Gheorge Bumbu/Nagyvárad, Kolumban Sándor/Nagyvárad, Andrew Neulander/BeérSeva-Izrael, Ferdinand Eisenberger/München, Gluck Gabriel/Bukarest, Martha Ivor, Nicolescu Dorin, Boja Radu, Martha Orsolya/Marosvásárhely, Ioiart Ioan/Arad, Florin Miclea/Temesvár, Josef Szabó/Székelyudvarhely, Dzsavlette/Bukarest,

Illés János/Zenta). A két külföldi urológus társaságban (német, román) való tiszteletbeli tagságom is a jó kapcsolatokat mutatja. A Nagyváradi Egyetemen társprofesszor-rá választottak. Az Amerikai-Magyar Orvosszövetség három alkalommal is meghívott Sarasotába (Florida), ahol előadással számoltam be endoscopos tevékenységemről. Ezen alkalmakkor felkerestem neves urológiai intézeteket: New York (Arthur D. Smith), Detroit (Jose Edson Pontez, Gabriel Haas), Fairfield (idősek otthona).

10. kép. Tablókép a munkatársakról

Tudományos tevékenységünk kapcsán kiemelendő, hogy Pintér József és Tóth Csaba kandidátusi (PhD), majd akadémiai doktori (DSc) minősítésük még a klinikára kerülésük előtt született. 1994-ben habilitáltam. „Örökölt” munkatársaim: Szokoly Viktor PhD, Varga Attila PhD, habil. (2007), Nagy Attila PhD, Fehér J. Miklós PhD, 1995 után: Berényi Pál PhD (1996), Böszörményi-Nagy Géza PhD (1997), Morshed A. Salah PhD (2000), Holman Endre PhD (2001), habil. (2006), oszt. vez. főorvos, aki 15 évig volt munkatársam Szentesen és Kecskeméten, Flaskó Tibor PhD (2005), habil. (2020), Berczi Csaba PhD (2002), habil. (2022), Tóth György PhD (2005), Farkas Antal PhD (2007), Tállai Béla PhD (2007), Benyó Mátyás PhD (2013), Szűcs Miklós PhD (2020). Hazánkban 11 osztályvezető főorvos került ki a klinikáról, egy igazgató

egyetemi docens (Flaskó Tibor), egy intézetvezető professzor (Morshed A. Salah/Doha) és egy docens (Tállai Béla) lett Dohában (Katar), és egy főorvos (Munim A. Khan) lett Sadikabadban (Pakisztán).

Közel 200 hazai és külföldi folyóiratban megjelent közlemény, számos kongresszuson való előadás, poszter, videófilm jelzi azokat a témákat, amelyekben klinikánk érdemleges tudományos tevékenységet fejtett ki és nemzetközi elismertséget vívott ki. Tizenöt szakmai könyvet írtam, illetve szerkesztettem, közöttük kettőt Nívó-díjjal tüntettek ki. Az *Endoscopia és minimálisan invazív terápia* című folyóiratunkat (Tóth Csaba alapító főszerkesztő és Mikó Irén társszerkesztő) érdeklődéssel olvasta az orvostársadalom.

Sok szakmai kitüntetésem között a legnagyobb „A Magyar Köztársasági Érdemrend (polgári tagozat) Tisztikeresztje”. Elnyerem „A Magyar felsőoktatásért” elismerést, „A DOTE kiváló oktatója” címet és Debrecen város „Hatvani István díj”-át.

Nyolc fotóalbumom jelent meg, 70 önálló és 39 csoportos kiállításon, több könyvben, illetve naptárban szerepeltek képeim. Fotós tevékenységemet „Holló László díjjal” és „Brassai Sámuel művészeti díjjal” ismerték el.

Iskolaalapító munkásságomat a tablón (2010) látható munkatársaim folytatják tovább.

2006-tól napjainkig

2006. július 1-én Flaskó Tibor egyetemi docens vette át Tóth Csaba professzortól a kli-nika igazgatását. Mesterei Szomor László (Miskolc), Pintér József és Tóth Csaba voltak.

11. kép. Dr. habil. Flaskó Tibor

Flaskó Tibor vezetése alatt a klinikán rutineljárássá vált a már bevezetett endoszkópos tevékenység: országosan kiemelkedő tevékenysége lett a radikális *prostatectomia*.

12. kép. Flaskó Tibor laparoscopos radicalis prostatectomia műtétet végez

Jó eredménnyel operálják a *retroperitonealis nephrectomiát*, a veseresectiót, a *pyelonektomiát*, a *radicalis cystectomiát* *intraabdominalis* vizeletdeviációval. A klinikán minden orvos végez laparoscopos műtétet. Varga Attila az andrológiai részleg igazgatója lett. Berczi Csaba és Farkas Antal onkológiából is szakvizsgát tett, korszerű alapokon kezelik a daganatos betegeket: *transperitonealis nephrectomia*, *nephroureterectomy*, kooperáció szívsebészettel (Szerafin Tamás), radikális *retropubicus prostatectomia*, radikális *cystectomy* kiterjesztett *lymphadenektomiával* és *ureteroileocutaneostomia* (Bricker), *orthotop* hólyagképzés.

Az urológián belül szakprofilokat vezettek be: Lőrinc László, Drabik Gyula, Murányi Mihály *penisprothesis*, műszfinkter; *antiinkontinens* műtétek Lőrinc László; Barkóczy Alexandra penissebészet, húgycsősebészet; Murányi Mihály, Somogyi Tamás szájnyálkahártya foltplasztika; Kiss Zoltán a bipoláris *prostate-enucleatiót*, a supinált helyzetű *percutan* vesekő-eltávolítást külföldi tapasztalatai alapján honosította meg. Drabik Gyula és Dócs János PhD (Pécsett szerezte a tudományos fokozatot) a *flexibilis ureteroscopiában* szerzett nagy gyakorlatot, többször végeztek közös műtéteket Kiss Zoltánnal. Szegedi Krisztián mind a kiterjesztett tumorműtétekben, mind a laparoszko-pos műtétekben szerzett nagy tapasztalatot. Az andrológiai ellátást Drabik Gyula és Varga Dániel végzi.

13. kép. Urológusok operálnak a Sebészeti Klinikán elhelyezett Da Vinci berendezéssel

Fotó: Murányi Mihály

Bemutató műtéteket végeztek Budapesten, Pécsen, Kecskeméten, Szombathelyen, Sopronban, Egerben, Kremsben, Székelyudvarhelyen. 1919-ben rendezték meg a Debreceni Endourológiai Napokat és 2023-ban a Nagyerdei Urológiai Helyreállító Szemináriumot nemzetközi részvétellel. 2024-ben Húgycső rekonstrukció-konferencia volt Debrecenben Murányi Mihállyal. Kiss Zoltán Győrből – mint debreceni vendég operatőr – online mutatta be a Lipcsében megtanult és hazánkban általa bevezetett *bipolaris prostate* műtétet.

Flaskó Tibor főbb kitüntetései: Rectori elismerő oklevél, Karsza Attila díj, Hatvani István díj, Batthyány-Strattmann díj, Magyar érdemrend lovagkeresztje. További kitüntetett munkatársak: Soltész István, Varga Attila, Berczi Csaba, Farkas Antal, Murányi Mihály.

2022-ben a Kenézy Gyula Kórház (korábban önálló megyei kórház) Urológiai Osztályát⁵ a Nagyerdei Campushoz integrálták, az így egyesített Urológiai Klinika igazgatója Flaskó Tibor, szakmai koordinátora Szűcs Miklós PhD osztályvezető főorvos lett. A klinikai járóbeteg-ellátás 18-20 ezer fő évente, ami megoszlik a Nagyerdei Campus, a Kenézy Gyula Campus, a Járóbeteg Szakellátási Központ és az Egyetemi Sugárúton létrehozott Meddőségi Központ között. A fekvőbeteg ellátás 2,8-3 ezer beteget jelent évente a Nagyerdei Campuson és a Kenézy Gyula Campuson.

2024 márciusában indult a robotsebészet a Debreceni Egyetemen Sebészet, Nőgyógyászat és Urológia részvételével. Az urológiáról Flaskó Tibor, Murányi Mihály, Farkas Antal, Dócs János lett kijelölve a művelésére. Az első három hónapban az urológiai robot műtéteket Flaskó Tibor végezte: vese *cysta resectio*, *pyelonplasztika*, *nephrectomia*, *partialis nephrectomia*, radikális *prostatectomia* és *lymphadenectomy*.

⁵ A Kenézy Gyula Kórházban már 1955-től működött urológiai osztály, melyet 1987-ig Diószeghy György osztályvezető főorvos vezetett. 1987–2007 között Szőke Barnabás volt az osztályvezető főorvos. 2007-től az urológiai és andrológiai osztály vezetője Szűcs Miklós volt. Évi 1400-1600 műtétet végeztek, részt vesznek az angol és magyar graduális orvos és postgraduális képzésben.